

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☒ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
<i>V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:</i>	
- smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652, - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2024/1747 z 13. júna 2024, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2019/942, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii, - smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1711 z 13. júna 2024, ktorou sa menia smernice (EÚ) 2018/2001 a (EÚ) 2019/944, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii, - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1787 z 13. júna 2024 o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/942, - smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES, - delegovaná smernica Komisie (EÚ) 2024/1405 zo 14. marca 2024, ktorou sa mení príloha IX k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o doplnenie surovín na výrobu biopalív a bioplynu.	
Termín začiatku a ukončenia PPK	Február 2025
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	Marec 2025
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	Máj 2025

2. Definovanie problému
Európska únia (ďalej len „EÚ“) prijala v roku 2019 balík opatrení pre vnútorný trh s elektrinou pod názvom „Čistá energia pre všetkých Európanov“ (Clean Energy for all Europeans Package – „CEP“). CEP obsahoval opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, využívania obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“), vnútorného trhu s elektrinou, bezpečnosti dodávok elektriny a pravidiel pre riadenie energetickej únie. Európska komisia (ďalej len „EK“) okrem toho navrhla aj stratégiu pre prepojenú a automatizovanú mobilitu. Súčasťou balíka CEP boli aj snahy o urýchlenie inovácií v oblasti čistej energie a na energeticky efektívnu obnovu budov v Európe. CEP nadväzoval na predchádzajúce ciele EÚ a implementoval politickú dohodu ku klimatickým cieľom pre rok 2030 z roku 2014. Tri hlavné ciele CEP v tom čase boli uprednostňovanie energetickej efektívnosti, dosiahnutie celosvetovo vedúceho postavenia v oblasti energie z OZE a zabezpečenie

spravodlivých podmienok pre spotrebiteľov. Nová legislatíva EÚ vychádzala z predpokladu, že vývoj na energetickom trhu bude smerovať k väčšiemu zapojeniu subjektov z decentralizovanej energetiky, a pre taký model trhu neboli vtedajšie princípy verejnoprávnej regulácie aplikovateľné. Hlavným dôvodom bola najmä potreba upraviť role jednotlivých subjektov, ktoré sa po novom môžu dynamicky meniť v závislosti na aktuálnej situácii na trhu, činnosti subjektov nemusia byť dlhodobé v čase, a účasť niektorých nových aktérov na trhu tak nemusí byť ich hlavnou ekonomickou alebo podnikateľskou činnosťou.

Slovensko úspešne transponovalo CEP do primárnej aj do sekundárnej legislatívy. Vývoj na energetických trhoch však prešiel turbulentným obdobím, kedy najskôr pandémie COVID-19 a následne ruská vojenská invázia na Ukrajinu spôsobili jednak prudké nárasty a výkyvy cien elektriny a plynu a obavy o bezpečnosť dodávok energií. Na trhu s elektrinou a plynom pretrvávajú vysoká miera volatility a neistoty z budúceho zabezpečenia dostatočných zdrojov energií.

Okrem toho sa v Európskej zelenej dohode stanovuje cieľ dosiahnuť v roku 2050 klimatickú neutralitu spôsobom, ktorý prispieva k európskej konkurencieschopnosti, rastu a pracovným miestam. Tento cieľ si vyžaduje dosiahnuť do roku 2030 cieľ zníženia emisií o 55 %, ako potvrdila Európska rada v decembri 2020, čo si vyžaduje výrazne vyšší podiel obnoviteľných zdrojov energie v integrovanom energetickom systéme. Súčasný cieľ EÚ aspoň 32 % podielu energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 stanovený v smernici (EÚ) č. 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (REDII) bol vyhodnotený ako nedostatočný a podľa plánu cieľov v oblasti klímy sa musí zvýšiť na 38 – 40 % v spojení s novými sprievodnými opatreniami v rôznych sektoroch.

Európska komisia preto nadviazala na reformu trhu z roku 2019 ďalšou legislatívnou činnosťou a pripravila revíziu existujúcich právnych aktov upravujúcich fungovanie jednotného trhu s elektrinou. V roku 2023 najskôr Európsky parlament prijal smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 a následne o rok na to, 11. apríla 2024 Európsky parlament schválil finálne znenie reformy dizajnu trhu s elektrinou v EÚ, ktorú následne 21. mája 2024 schválila aj Rada. V zásade ide o nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2024/1747 z 13. júna 2024, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/943 a (EÚ) 2019/942, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii a smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1711 z 13. júna 2024, ktorou sa menia smernice (EÚ) 2018/2001 a (EÚ) 2019/944, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii. Cieľom aktuálnej reformy je predovšetkým zabezpečiť, aby boli ceny elektriny menej závislé na volatilných cenách fosílnych palív, chrániť spotrebiteľov pred prudkými výkyvmi cien energií, urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov a tým zvýšiť bezpečnosť a dostupnosť dodávok energií a zlepšiť ochranu spotrebiteľa. Zároveň táto reforma dopĺňa a špecifikuje niektoré oblasti už zavedené v CEP v roku 2019 o poznatky z praxe.

Vzhľadom na to, že vývoj slovenského trhu s energiami je veľmi úzko previazaný a podmienený cieľmi a vývojom v rámci EÚ je nevyhnutné reflektovať aktuálnu reformu trhu s elektrinou aj do slovenského právneho prostredia. Súčasná znenia zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o energetike“), zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon o regulácii“) ako ani zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o podpore OZE“), zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike už nevyhovujú trendom a požiadavkám vyplývajúcim z únijnej legislatívy, čo má za cieľ zmeniť predkladaný legislatívny návrh.

V oblasti podpory energie z obnoviteľných zdrojov, v oblasti vnútorného trhu so zemným plynom, obnoviteľnými plynmi a vodíkom a v oblasti metánových emisií predkladaná novela čiastočne transponuje smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so

zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES. Čiastočná transpozícia je zameraná najmä na úpravu certifikácie prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete a úpravu pravidiel fungovania vnútorného trhu s vodíkom. Dôvodom pre čiastočnú transpozíciu je potreba skoršej transpozície ustanovení smernice týkajúcich sa procesu certifikácie.

V nadväznosti na záväzky Slovenskej republiky, ktoré jej vyplývajú zo smernice č. 2003/87/ES v platnom znení vo vzťahu k využívaniu prostriedkov modernizačného fondu sa zavádza osobitný proces poskytovania finančných prostriedkov z modernizačného fondu v prostredí ministerstva hospodárstva, a to na právnom základe poskytovania dotácií podľa zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky .

3. Ciele a výsledný stav

Ciele novej právnej úpravy zahŕňajú:

- transpozíciu vybraných ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652,
- transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1711 z 13. júna 2024, ktorou sa menia smernice (EÚ) 2018/2001 a (EÚ) 2019/944, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii,
- zosúladenie súčasnej právnej úpravy SR so súvisiacimi ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1747,
- úpravu a dodefinovanie práv a povinností nových subjektov, ktorých zaviedol legislatívny balík EÚ z roku 2019 na trh s elektrinou, úpravu nastavenia ich vzájomných vzťahov a interakcií, ako aj zabezpečenie účasti spotrebiteľov na energetickom systéme a prínos vlastnej výroby elektrickej energie a nových technológií;
- väčšie využívanie energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030, podporenie dekarbonizácie v oblasti dopravy, lepšiu integráciu energetického systému spolu s ochranou biodiverzity a cieľmi v oblasti klímy,
- definovanie právneho a regulačného rámca pre budúcu podporu rozvoja obnoviteľných zdrojov energie, ktorý by mal podporiť plnenie národných cieľov v oblasti klímy a dekarbonizácie, oblasti súvisiace s obmedzením štátnych zásahov do stanovovania cien dodávok elektriny;
- úpravu regulačného a legislatívneho rámca pre rozvoj trhu s flexibilitou, zdieľaním a integráciu distribuovaných zdrojov flexibility v nadväznosti na ciele stanovené v Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021–2030;
- prípravu a adaptáciu na výzvy v oblasti energetiky vyplývajúce zo zmien na európskom trhu s energiami,
- implementáciu vybraných ustanovení Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1787 z 13. júna 2024 o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/942,
- transpozíciu vybraných ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES,
- transpozíciu delegovanej smernice Komisie (EÚ) 2024/1405 zo 14. marca 2024, ktorou sa mení príloha IX k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o doplnenie surovín na výrobu biopalív a bioplynu.

4. Dotknuté subjekty

Dotknutými subjektmi sú odberatelia elektriny, výrobcovia elektriny, dodávatelia elektriny, prevádzkovatelia distribučných sústav (ďalej len „PDS“), prevádzkovateľ prenosovej sústavy (ďalej len „PPS“), organizátor krátkodobého trhu s elektrinou – OKTE, a.s. (ďalej len „OKTE“), Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „URSO“), prevádzkovatelia nabíjacích staníc,

dodávateľa palív, prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovatelia distribučných sietí, prevádzkovatelia zásobníkov, Hlavný banský úrad, prevádzkovatelia baní.

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nie sú žiadne alternatívne riešenia, úprava musí byť urobená v dotknutej legislatíve tak, aby boli dodržané požiadavky uvedené v európskej legislatíve.

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

V prípade, že by požiadavky náležitej transpozície smernice neboli splnené, vystavuje sa členský štát nebezpečenstvu začatia konania podľa článku 258 ZFEÚ pre nesplnenie zmluvných povinností.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☒ Áno

☐ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

Upravené budú nasledovné oblasti:

- pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom,
- cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike,
- doplnenie a úprava podmienok pre činnosť zdieľania elektriny, poskytovania údajov potrebných na vykonanie zmeny dodávateľa elektriny alebo agregátora, údajov potrebných na poskytovanie flexibility,
- doplnenie postupov o spôsob, rozsah a štruktúru poskytovania údajov prevádzkovateľom zariadenia na uskladňovanie elektriny, aktívnym odberateľom, energetickým spoločenstvom,
- stanovenie spôsobu evidencie, vydávania a administrovania mechanizmu kreditov na množstvo elektriny z OZE pre prevádzkovateľov nabíjacích staníc,
- vecná regulácia pripojenia zariadenia na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov do sústavy v prípade flexibilného pripojenia.
- Zavádza sa mechanizmus kreditov vydávaných na elektrinu z OZE využívanú v doprave.
- Zavádza sa priama podpora formou zmluvy o vyrovnávacom režime, ktorá sa vzťahuje na podporu výroby elektriny z veternej, slnečnej, geotermálnej, vodnej energie a jadrovej energie
- Navrhne sa aj úprava základných ustanovení potrebných pre účely činnosti distribúcie vodíka v kontexte prípravných krokov pre vytvorenie podmienok pre rozvoj vodíkového hospodárstva v Slovenskej republike

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu. Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Komisia do 31. decembra 2025 preskúma vykonávanie Smernice (EÚ) 2024/1711 a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade. Komisia v prípade potreby predloží spolu so správou alebo po jej predložení aj legislatívny návrh.

V preskúmaní Komisie sa posúdi najmä kvalita služieb ponúkaných koncovým odberateľom a to, či sú odberatelia, predovšetkým zraniteľní odberatelia a odberatelia postihnutí energetickou chudobou, primerane chránení podľa tejto smernice.
Preskúmanie účelnosti národnej úpravy bude prebiehať paralelne s preskúmaním účelnosti regulácie EÚ, príp. v nadväznosti na jej závery.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu						
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Áno	☐	Nie	☐	Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Áno	☐	Nie	☐	Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐	Áno			☐	Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Áno			☒	Nie
Sociálne vplyvy	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na životné prostredie Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Áno			☒	Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

V prípade, že je materiál posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov, uveďte internetový odkaz na tento proces.

K vplyvom na podnikateľské prostredie: predložený materiál na jednej strane čiastočne zvyšuje náklady podnikateľského prostredia ale súčasne zavádzané zmeny môžu prispievať k zníženiu nákladov na energie a tým aj posilnenie konkurencieschopnosti podnikateľského prostredia.

Zvýšenie využívania energie z OZE najmä v oblasti vykurovania a chladenia a budov si bude vyžadovať stavebné práce alebo renováciu, čo môže podporiť zvýšenie zamestnanosti v tomto sektore. Na Slovensku je tvoria malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) až 19,3 % firiem v oblasti stavebníctva, architektúry a stavebného inžinierstva, a preto zvyšovanie využívania OZE a energetickej efektívnosti môže mať pozitívny hospodársky účinok na MSP. Malým a stredným podnikom, ktoré nemajú zdroje na riešenie zložitých zmlúv, pomôžu národné usmernenia a rámec pre podporu dohôd o nákupe energie.

Pozitívne vplyvy sa rovnako očakávajú v oblasti životného prostredia a sociálnych vplyvov.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

Ing. Marián Nicz, HŠR, odbor palív a energetiky, marian.nicz@mhsr.sk, tel. číslo: 02/48541912

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

- Pracovný dokument útvarov Komisie č. SWD(2021)622final z 14.7.2021 - Zhrnutie správy o posúdení vplyvu - Sprievodný dokument Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652;
- Slovensko a elektromobilita 2023, Slovak Electric Vehicle Association;
- Ročný report o trhu s elektrinou, 2023, OKTE;
- RED III and renewable electricity: Best practices for crediting renewable electricity as a transport fuel under the Renewable Energy Directive, 2023, European Federation for Transport and Environment.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 015/2025

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☒ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

Všeobecne

Komisia upozorňuje, že predložený materiál neobsahuje predkladaciu správu, čo je potrebné v ďalšej fáze legislatívneho procesu doplniť.

Vyjadrenie MH SR:

Predkladacia správa bola doplnená.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia si dovoľuje predkladateľa upozorniť na doplnenie a doloženie aj Kalkulačky nákladov, ktorá má byť súčasťou Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

Vyjadrenie MH SR:

Kalkulačka nákladov bola doplnená.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo nezabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy, žiadny vplyv na rozpočet VÚC a obcí a žiadny vplyv na limit verejných výdavkov. V analýze vplyvov v tabuľke č. 1/A nie sú v záhlaví uvedené rozpočtové roky, je kvantifikovaný nárast výdavkov v sume 52 tis. eur ročne a zvýšenie limitu počtu zamestnancov o 2 osoby v súvislosti s výkonom nových kompetencií Slovenskej obchodnej inšpekcie a Hlavného banského úradu. Z technického hľadiska je potrebné uviesť v tabuľkách č. 1/A, č. 4/A a č. 5 jednotlivé rozpočtové roky, v časti Vplyv na mzdové výdavky je potrebné uvádzať iba výdavky na mzdy (nie osobné výdavky) a v tabuľkách č. 5 je potrebné v riadkoch Priemerný mzdový výdavok uvádzať priemerný mesačný mzdový výdavok. Negatívny vplyv na limit počtu zamestnancov a rozpočet osobných výdavkov súvisiaci s prijatím návrhu zákona Komisia žiada zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutých subjektov verejnej správy na príslušné rozpočtové roky, bez negatívneho vplyvu na rozpočet verejnej správy. V nadväznosti na uvedené je potrebné predmetný vplyv doplniť do časti Financovanie zabezpečené v rozpočte a v doložke vybraných vplyvov uviesť rozpočtovo zabezpečený vplyv. Zároveň Komisia žiada dodržať celkový limit verejných výdavkov na príslušný rozpočtový rok schválený uznesením Národnej rady SR č. 699 z 3. decembra 2024.

Vyjadrenie MH SR:

Na základe zásadnej pripomienky MF SR, ktorá bola vznesená v rámci MPK a v súvislosti s jej vysporiadaním bude materiál do ďalšieho legislatívneho procesu predložený v podobe, že nebude mať žiadny vplyv na rozpočet verejnej správy.

K sociálnym vplyvom

Piaty odsek v sekcii 4.1.1 analýzy sociálnych vplyvov označený predkladateľom ako B Komisia odporúča presunúť do bodu 4.2 (vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám). Súvisiace odseky v sekcii 4.1.1 písm. c) a e) analýzy Komisia navrhuje vypustiť.

Odôvodnenie: Úprava ochrany odberateľa v režime dodávky poslednej inštancie, ktorú predložený návrh zákona predpokladá, spočíva v predĺžení lehoty tohto režimu - z troch na šesť mesiacov. „Týmto sa zvýši ochrana zraniteľných odberateľov elektriny v kategórii domácností, ako aj posilní zabezpečenie kontinuity dodávok pre odberateľov, predovšetkým v prípadoch zlyhania dodávateľa,“ konštatuje dôvodová správa. Vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám patrí do bodu 4.2 analýzy.

Šiesty odsek v sekcii 4.1.1 analýzy sociálnych vplyvov označený predkladateľom ako C Komisia odporúča presunúť do bodu 4.2 (vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám). Súvisiace odseky v sekcii 4.1.1 písm. c) a e) analýzy Komisia navrhuje vypustiť.

Odôvodnenie: Zavedenie možnosti uzavrieť zmluvu o dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú by podľa predkladateľa posilnilo ochranu koncového odberateľa. Dodávateľia by nemohli „jednostranne meniť podmienky zmlúv na dodávky elektrickej energie za pevnú cenu na dobu určitú a ukončovať ich pred uplynutím ich trvania“, píše sa v analýze sociálnych vplyvov. Predložený návrh zákona v tejto súvislosti predpokladá aj zlepšenie informovanosti odberateľov „cez rozšírenie rozsahu poskytovania údajov a informácií“. Vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám patria do bodu 4.2 analýzy.

Vyjadrenie MH SR:

Analýza sociálnych vplyvov bola upravená v zmysle pripomienok.

K vplyvom na životné prostredie

Komisia nesúhlasí s tvrdením predkladateľa v Doložke vybraných vplyvov a Analýze vplyvov na životné prostredie, že predkladaný materiál nemá negatívne vplyvy na životné prostredie a Komisia vyznačiť aj negatívne vplyvy.

Komisia súhlasí s tým, že väčší a rýchlejší rozvoj obnoviteľných zdrojov energie bude viesť predovšetkým k zlepšeniu stavu životného prostredia prostredníctvom zníženia emisií skleníkových plynov a ovzdušie znečisťujúcich látok. Zároveň však dochádza k potenciálnemu riziku väčšieho zásahu do prostredia a potreby kompenzačných opatrení, rovnako napríklad aj tvorby odpadov, ktoré bude potrebné dostať naspäť do obehového hospodárstva.

Zákon takisto zavádza možnosť priamej podpory výroby elektriny z jadrového paliva po júli 2027 formou zmluvy o vyrovnávacom režime na výrobu elektriny z jadrového paliva. Keďže jadrová energia nie je obnoviteľný zdroj energie a zároveň produkuje plyné, tekuté a pevné rádioaktívne emisie a odpady, tak je možný negatívny dopad prekladaného materiálu evidentný.

Tieto vplyvy je potrebné pomenovať, kvantifikovať alebo aspoň uviesť v akej fáze implementácie zákona v znení neskorších predpisov budú kvantifikované a akým spôsobom.

Vyjadrenie MH SR:

S pripomienkou Komisie nesúhlasíme.

Vo vzťahu k častiam návrhu zákona, ktorými sa transponujú požiadavky smernice (EÚ) 2024/1711 a implementujú požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1747 v oblasti reformy dizajnu trhu s elektrinou, tieto neriešia a neupravujú oblasť tvorby a nakladania s odpadmi a súvisiace negatívne vplyvy na životné prostredie. V zmysle preambuly uvedených právnych aktov EÚ, ich cieľom je posilnenie vnútorného trhu s energiou a dosiahnutie cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky.

Čo sa týka zavedenia priamej podpory výroby elektriny z jadrového paliva formou zmluvy o vyrovnávacom režime na výrobu elektriny z jadrového paliva (nový § 26a zákona o energetike), v zmysle zdôvodnenia k uvedenému bodu novely zákona „Navrhovaná úprava predstavuje adaptáciu slovenskej zákonnej právnej úpravy na priamo uplatniteľnú právnu úpravu Európskej únie, konkrétne článok 19d revidovaného Nariadenia (EÚ) 2019/943 upraveného nariadením (EÚ) 2024/1747, podľa ktorého, ak sa členské štáty rozhodnú podporovať investície financované z verejných zdrojov prostredníctvom systémov priamej podpory cien do nových nízkouhlíkových zariadení na výrobu elektriny z nefosílnych palív, tieto musia byť štruktúrované ako dvojsmerné rozdielové zmluvy alebo rovnocenné systémy s rovnakými účinkami.“ Jedná sa teda iba o „možnosť“ využitia uvedených ustanovení zákona a nástroja podpory výstavby nových kapacít výroby elektriny na báze jadrového paliva, v prípade budúceho rozhodnutia o podpore výstavby nových kapacít výroby elektriny z jadrového paliva, ktoré v zmysle uvedeného nariadenia EÚ „musia“ mať po júli 2027 formu dvojsmernej rozdielovej zmluvy, v prípade ak členský štát uplatňuje systém priamej podpory cien do nových nízkouhlíkových zariadení na výrobu elektriny z nefosílnych palív (jadrové palivo a OZE). Nejedná sa teda o využitie navrhovaných ustanovení zákona podporou výstavby konkrétneho zariadenia na výrobu elektriny z jadrového paliva. Z uvedeného vyplýva, že materiál nemá priamy negatívny vplyv na životné prostredie (z hľadiska produkcie plyných, tekutých a pevných rádioaktívnych emisií a odpadov), ktorý by bolo možné kvantifikovať.

Vo vzťahu k vybraným častiam návrhu zákona, ktorými sa transponujú vybrané časti revidovanej smernice (EÚ) 2023/2413, ktorá revidovala smernicu (EÚ) 2018/2001 o energii z obnoviteľných zdrojov (tzv. RED 3), je pripomienka všeobecná a nedostatočne konkrétna resp. nie je jasné, ktorých ustanovení návrhu zákona alebo smernice sa týka - „zároveň však dochádza k potenciálnemu riziku väčšieho zásahu do prostredia a potreby kompenzačných opatrení, rovnako napríklad aj tvorby odpadov“. V zmysle preambuly smernice (EÚ) 2023/2413, ktorá revidovala smernicu (EÚ) 2018/2001, by revidovaná smernica nemala mať podľa očakávaní významný vplyv na životné prostredie. Predmetom transpozície predloženým návrhom zákona nie je oblasť postupov udeľovania povolení vrátane posudzovania vplyvov na životné prostredie (projektov výroby energie z obnoviteľných zdrojov a súvisiacich projektov energetickej infraštruktúry). V zmysle preambuly revidovanej smernice o energii z obnoviteľných zdrojov, cieľom smernice je rozšírenie výroby energie z obnoviteľných zdrojov a súčasne minimalizovať nepriaznivé účinky na životné prostredie (v súlade so súvisiacimi právnymi aktmi EÚ najmä smernicou (EÚ) 2011/92/EÚ a smernicou (EÚ) 2001/42/ES).

Ku goldplatingu (všeobecne)

Možný goldplating bol identifikovaný v tabuľke zhody so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652, a to konkrétne pri transpozícii článku 1 ods. 14 smernice, ktorým sa mení čl. 24 ods. 5 smernice (EÚ) 2018/2001 („Členské štáty môžu povoliť prevádzkovateľovi systému diaľkového vykurovania alebo chladenia, aby odmietol pripojiť dodávateľa, ktorý je treťou stranou, a nakupovať od neho teplo alebo chlad v ktorejkoľvek z týchto situácií....“). Vzhľadom na identifikovaný goldplating je potrebné náležite vyplniť stĺpce 9 a 10 tabuľky zhody a uviesť vyjadrenie k opodstatnenosti goldplatingu a jeho odôvodnenie.

Vyjadrenie MH SR:

MH SR trvá na navrhnutom znení, nakoľko nespĺňa definičné znaky goldplatingu.

V zmysle definície goldplatingu návrh predmetného ustanovenia podľa nášho názoru nespĺňa definičné znaky goldplatingu. Navrhované ustanovenie nezavádza obligatórnu povinnosť držiteľovi povolenia na rozvod tepla, ale umožňuje využitie tohto ustanovenia pri splnení podmienky. Navrhované podmienky sú transponované podľa Smernice.

Tabuľku zhody so smernicou (EÚ) 2023/2413 je potrebné upraviť tak, aby z nej bolo zrejmé označenie článkov transponovanej smernice, keďže stĺpec 1 tabuľky zhody nezodpovedá reálnemu označeniu článkov, odsekov, bodov a pod. v predmetnej smernici. Zároveň je v celej tabuľke zhody potrebné vyplniť aj stĺpec 3- spôsob transpozície.

Vyjadrenie MH SR:

Tabuľka zhody bola upravená podľa legislatívnych pravidiel vlády a doplnené chýbajúce články.

Tabuľku zhody so smernicou (EÚ) 2024/1711 je potrebné upraviť tak, aby z nej bolo zrejmé označenie článkov transponovanej smernice, keďže stĺpec 1 tabuľky zhody nezodpovedá reálnemu označeniu článkov, odsekov, bodov a pod. v predmetnej smernici.

Vyjadrenie MH SR:

Tabuľka zhody bola upravená podľa legislatívnych pravidiel vlády a doplnené chýbajúce články.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: